

Nr 24

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning
åt ledamot av allmänt kyrkomöte; given Stockholms
slott den 10 januari 1957.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Ivar Persson

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 10 januari 1957.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Persson, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för finans- och civildepartementen fråga om *ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte* samt anför därvid följande.

Ersättningen till kyrkomötesledamöterna har från början avvägrats efter samma grunder som för riksdagens ledamöter, dock att ersättningen begränsades att utgå för högst 30 dagar. En historik beträffande utvecklingen på detta område återfinnes i bankoutskottets utlåtande 1941: 55.

Dagtraktamentet till ledamot av kyrkomötet utgick åren 1941—1951 (SFS 1941: 714, 1942: 951 och 1947: 877) med 33 kronor för ledamot, som var bosatt å annan ort än där kyrkomöte hölls, och med 25 kronor till leda-

mot, som var bosatt å ort, där kyrkomöte hölls, dock i båda fallen med maximering till 990 kronor respektive 750 kronor.

År 1942 gjordes ett tillägg till ersättningsbestämmelserna av innebörd att, därest ledamot av kyrkomötet tillika utövade riksdagsmannauppdrag och därför åtnjöt arvode, han skulle i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära endast 6 kronor, och fick traktamentet ej överstiga sammanlagt 180 kronor (bankoutslottets mem. 1942: 48 och SFS 1942: 951). Detta reducerade traktamente höjdes vid 1947 års riksdag till 8 kronor för dag, dock sammanlagt högst 240 kronor (bankoutslottets mem. 1947: 15 och SFS 1947: 877).

Vid 1948 års riksdag infördes rätt för kyrkomötesledamot till resekostnadsersättning vid ett besök i hemorten under pågående kyrkomöte, medan dagtraktamentena under kyrkomötet lämnades oförändrade (bankoutslottets utl. 1948: 27 och SFS 1948: 487).

1949 års riksdag genomförde den förändringen beträffande riksdagsmannaarvodena att dessa avvägdes såsom årsarvoden. Ändringen innebar dock icke någon arvodesreglering, i det att årsarvodenas belopp fastställdes med utgångspunkt i de belopp, som utgick under 1948 års riksdag.

1951 års riksdag fixerade riksdagsmannaarvodet till 9 000 kronor för riksdagsmän bosatta (= mantalsskrivna) i Stockholm, eller på 15 kilometers avstånd från dess centrum samt till 12 000 kronor för övriga riksdagsmän. Av det högre arvodet fick två tredjedelar och av det lägre en tredjedel avdragas vid inkomsttaxering.

Sistnämnda riksdag beslöt även vissa förbättringar av kyrkomötesledamöternas dagtraktamenten. Enligt den i ämnet utfärdade kungörelsen den 8 juni 1951 (nr 410) angående ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte åtnjuter ledamot av kyrkomöte, som är bosatt å annan ort än där kyrkomötet hålles, dagtraktamente under kyrkomötet med 45 kronor, vilket traktamente dock ej må överstiga sammanlagt 1 575 kronor, och ledamot, som är bosatt på ort, där kyrkomötet hålles, dagtraktamente med 34 kronor, dock högst sammanlagt 1 190 kronor. Ledamot, som icke är bosatt på kyrkomötesorten, åtnjuter också ersättning för resa till och från kyrkomötet jämte ett dagtraktamente av 30 kronor för vardera resan samt ersättning för en resa till hemorten under pågående kyrkomöte. Det bör anmärkas att — enligt 33 § kommunalskattelagen — den som åtnjuter arvode för deltagande i kyrkomöte å annan ort än där han varit bosatt äger såsom omkostnad för uppdragets fullgörande avdraga två tredjedelar av det belopp, varmed arvodet utgått.

På förslag av konstitutionsutskottet (utl. 1954: 5) genomfördes vid 1954 års riksdag den förändringen, att riksdagsmannaarvodet uppdelades i ett grundarvode och en ersättning för de med riksdagsmannauppdraget förenade kostnaderna (kostnadsersättning). Grundarvodet bestämdes till 9 000 kronor för år. Härutöver utgår kostnadsersättning med 3 000 kronor för år för riksdagsmän bosatta i Stockholm eller på 15 kilometers avstånd från dess centrum samt med 8 000 kronor till övriga riksdagsmän (SFS 1954: 96). Samtidigt vidtogs den ändringen i kommunalskattelagen, att kostnadsersättningen icke skall upptagas som beskattningsbar intäkt (SFS 1954: 252).

I underdånig skrivelse den 3 oktober 1953 har 1953 års kyrkomöte under åberopande av första tillfälliga utskottets betänkande nr 6 fäst Kungl.

Maj:ts uppmärksamhet på de menliga följderna för kyrkomötets rekrytering som kunde uppkomma därav, att en eljest lämplig person på grund av de i vissa fall otillräckliga arvoden funne sig nödsakad att undandraga sig uppdrag som kyrkomötesledamot.

I avgivet utlåtande har *statskontoret* förklarat, att ledamot av kyrkomötet bör erhålla en mot den beslutade höjningen av riksdagsarvodet svarande förbättring. Detta skulle enligt statskontoret innebära, att ledamot bosatt i Stockholm eller dess närhet borde få ett från 34 till 45 kronor om dagen samt annan ledamot ett från 45 till 65 kronor om dagen förhöjt arvodesbelopp. Statskontoret föreslår, att dessa arvoden på sätt skett med riksdagsarvodena uppdelas i grundarvode och kostnadsersättning samt att grundarvodet för vald ledamot av kyrkomötet sättes till 35 kronor per dag och kostnadsersättningen till 30 kronor om dagen för ledamot bosatt utanför Stockholm samt 10 kronor per dag för ledamot bosatt i Stockholm eller dess närhet. Då ledamotskap av kyrkomötet åvilar biskop i denna hans egenskap, bör biskop endast uppbära kostnadsersättning men icke grundarvode. Utövar ledamot av kyrkomötet tillika riksdagsmannaupdrag och åtnjuter han därför arvode synes arvodet under kyrkomötet böra begränsas till 10 kronor om dagen.

Statens lönenämnd har slutligen i avgivet utlåtande förklarat, att nämnden inte har något att erinra mot att ersättningen åt vald ledamot av kyrkomötet fastställs att utgå enligt de grunder och med de belopp, som statskontoret föreslagit.

Departementschefen. Ersättningen åt ledamot av allmänt kyrkomöte har hittills avvägts efter samma grunder som för riksdagens ledamöter. Genom beslut av 1954 års riksdag har nya bestämmelser antagits om ersättning för riksdagsmannaupdragets fullgörande, innebärande dels höjning av årsarvodet för riksdagsledamöter och dels uppdelning av arvodet i grundarvode och kostnadsersättning. Även om det principiella sambandet mellan ersättningarna åt riksdagsledamöter och ersättningarna åt kyrkomötesledamöter numera kan ifrågasättas, torde en omprövning av sistnämnda ersättningar böra ske i viss anslutning till 1954 års beslut rörande riksdagsledamöternas arvoden. Jag föreslår i detta hänseende följande.

Ersättning till ledamot av kyrkomöte bör uppdelas i ett beskattningsbart arvode (grundarvode) och en icke skattepliktig ersättning för de med uppdraget förenade kostnaderna (kostnadsersättning). Enär ledamotskap av kyrkomöte åligger biskop i denna hans egenskap, bör biskop endast äga uppbära kostnadsersättning.

Grundarvodet torde böra fastställas till 35 kronor per dag. Kostnadsersättningen bör bestämmas till 10 kronor per dag för ledamot, bosatt å ort där kyrkomötet hålles, och till 30 kronor per dag för annan ledamot. Sist-

nämnda belopp motsvarar den skattefria delen av arvodet enligt nu gällande bestämmelser.

Ledamot av kyrkomöte, vilken samtidigt utövar riksdagsmannaupdrag, synes icke böra komma i åtnjutande av någon kostnadsersättning. Grundarvodet för dylik ledamot torde böra begränsas till att överensstämma med det belopp, som enligt bestämmelserna i kommittékungörelsen utgår såsom ersättning för sammanträdesdag vid kommittéuppdrag, vilket innehas jämsides med att riksdagsmannaupdrag utövas. Sistnämnda dagarvode uppgår för närvarande till 10 kronor.

Nu ifrågavarande ersättningar bör i överensstämmelse med hittills gällande regler utgå under högst 35 dagar.

Beträffande rätten till resekostnadsersättning och traktamente vid resa till och från kyrkomötet samt resekostnadsersättning vid hemresa under pågående kyrkomöte ifrågasätter jag ingen ändring.

Frågan om de ändringar i kommunalskattelagen, som betingas av vad jag här förordat, kommer i annat sammanhang att anmälas av chefen för finansdepartementet.

Under åberopande av vad sålunda anförts och med framhållande av att allmänt kyrkomöte avses skola äga rum hösten 1957 hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att besluta, att ledamot av allmänt kyrkomöte skall uppbära ersättning enligt av mig i det föregående förordade grunder.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Lindén